

ALGUNS ELEMENTS DE REFLEXIÓ I PROPOSTES QUANT A LES ELECCIONS MUNICIPALS 2007 PER BARCELONA

0.- Resum del document

Arrel de les eleccions municipals de maig de 2007, el Cercle per al Coneixement, a través de sessions de treball d'associats dels àmbits: **Educació i desenvolupament social**; **Ciència, tecnologia i disseny**; i **Aplicació del coneixement i empresa**, ha elaborat un document que te per títol "**Alguns elements de reflexió i propostes quant a les eleccions municipals 2007 per Barcelona**", que és una aportació del Cercle per potenciar i impulsar la consolidació de l'economia del Coneixement a Barcelona i Catalunya. El document recull un conjunt de 12 propostes agrupades en

- ✓ **curt termini (1 o 2 anys)**, tenen per objectiu explicitar la capacitat de generar valor i dinamisme econòmic amb la utilització intensiva de nous coneixements. Les mesures fan referència a:
 1. fomentar la creació d'empreses en sectors d'aplicació intensiva de nous coneixement.
 2. Incrementar les transferències dels resultats de recerca cap el teixit empresarial existent, constituint l'agència Municipal de transferència de resultats de la recerca
 3. Potenciar la formació en lideratge d'empreses i institucions de l'economia del Coneixement.
 4. Liderar el debat sobre l'economia creativa en la Mediterrània i el sud d'Europa com element d'atracció permanent de la ciutat cap el món.

- ✓ **Mig termini (3 a 4 anys)**, amb un doble objectiu: potenciar el desenvolupament i posicionar Barcelona com a node de referència a nivell mundial en àrees de desenvolupament i/o aplicació del coneixement. Les propostes es concreten en:
 1. Impulsar projectes emblemàtics i prioritzar-los en el camp de la ciència i la tecnologia.
 2. Captar i retenir talent, aprofitant l'atractivitat de Barcelona per fer possible el lideratge internacional.
 3. Fomentar la consolidació de projectes de gran dimensió, i l'atracció de Centres de decisió real.
 4. Guanyar posició en la xarxa mundial d'innovació com a node de referència en Sectors Estratègics, en concret:
 - a) Biociències.
 - b) Disseny entès com un element clau per la competitivitat i la innovació, en un marc de sostenibilitat i competència planetària.
 - c) Sector Cultural/Formacional/Lúdic en base a Infografia i els sistemes experts.

- ✓ **Llarg termini (6 a 8 anys)**, tenen per objectiu garantir el desenvolupament més enllà de conjuntures econòmiques. Les propostes es concreten en:
1. Millorar els índexs de formació per evitar l'exclusió social.
 2. Garantir la disponibilitat de les infraestructures, solucionant els problemes de la mobilitat interna i la connexió cap el món (carreteres, aeroport i port, transport de mercaderies, mobilitat en l'àrea metropolitana, i accés als recursos interactiu.
 3. Transformar el model econòmic reduint a la meitat la dependència del turisme i la construcció.
 4. Afrontar polítiques de sostenibilitat arrelades en el canvi climàtic.

Aquestes propostes s'arrelen en el fet de que les societats prosperes han d'afrontar els reptes de l'economia del coneixement i la competència dels països amb costos de mà d'obra inferiors, la qual cosa comporta assumir que la generació de valor econòmic depèn cada cop més directament de l'habilitat de les empreses d'incorporar elements culturals i creatius en els productes i serveis que hi produeixen. Uns reptes del que Barcelona i Catalunya no en pot defugir.

Cercle per al Coneixement.

www.cperc.net

Comissió interàmbits
Barcelona Març 2007.

I.- El Context en les eleccions municipals del 2007

Europa, Espanya i Catalunya es trobem en el si dels països que afronten els reptes de l'economia del coneixement i la competència dels països amb costos de mà d'obra inferiors, la qual cosa comporta afrontar una etapa on la generació de valor econòmic depèn cada cop més directament de l'habilitat de les empreses d'incorporar elements culturals i creatius en els productes i serveis que hi produeixen. Un part del món (que està configurada per un terç de persones a Àsia, un terç a Europa i un terç a Amèrica), aquella que té el privilegi d'accedir a la cultura, al progrés, als beneficis de la globalització, i que disposa de un bon nivell de vida, es mostra disposada a pagar més diners per productes que estan ben dissenyats i tenen un element cultural de distinció. Per altra banda, productes intensius en coneixement com són els ordinadors, els aparells de telefonia mòbil o les tecnologies biomèdiques neixen de l'espurna innovadora de treballadors creatius i ben qualificats.

Moltes d'aquestes noves tecnologies també exploten el seu disseny i el seu significat atractiu per aconseguir l'èxit en els mercats. Nogensmenys, un conjunt cada cop més important d'indústries innovadores, especialitzades en la comercialització de "productes culturals" –que inclouen la producció de cinema i televisió, multimèdia, jocs electrònics, la publicitat, el món editorial, el disseny i les arts visuals i escèniques- generen un percentatge creixent del PIB i nous llocs de treball tant a nivell local com internacional.

Moltes ciutats arreu del món han començat a reconèixer l'impacte econòmic i social que emergeix de l'economia del coneixement i de la creativitat, i han començat a desenvolupar polítiques decidides adreçades, addicionalment a les pròpies de potenciació de l'R+D+i i a la seva conversió en PIB, a la promoció i desenvolupament d'activitats creatives i culturals com a elements de promoció econòmica. Grans ciutats com Londres, Nova York o Berlín han fet del desenvolupament d'aquestes activitats, que configuren el que es coneix com economia creativa, una prioritat estratègica, i no només per a la generació de riquesa i oportunitats d'ocupació, ja que aquesta nova economia reforça la qualitat de vida, contribueix a la recuperació de barris i entorns degradats, ofereix més pensament innovador a tots els sectors de l'economia, i modela la identitat de la ciutat en un moment de creixent competició entre territoris a la recerca de talent, inversió i reconeixement internacional.

És en aquest context de l'economia del coneixement, que es recolza en la terna ciència tecnologia i disseny per desenvolupar l'activitat l'economia basada en la creativitat i emprant alhora el concepte del desenvolupament d'activitats creatives i culturals com a elements de promoció econòmica, on s'enquadren les eleccions municipals a l'estat espanyol i afronten nous reptes per les ciutats en especial en les grans ciutats com és el cas de Barcelona.

En concret en el cas de Barcelona cal considerar que en alguns aspectes la ciutat ha estat pionera en la incorporació de les noves tecnologies en la seva gestió municipal i en utilitzar la denominació "Ciutat del Coneixement", però cal també

considerar que la seva activitat no és aliena a les actuacions de la Generalitat de Catalunya i les polítiques endegades i actuacions efectuades pel govern espanyol.

Barcelona ha d'afrontar els reptes de l'economia del coneixement i aprofitar alhora els avantatges i potencialitats de l'economia creativa, per fer-ho cal que entomi els reptes i obligacions i exigeixi, tot buscant complicitat, la dels altres.

II.- Enquadrament de les actuacions a afrontar per les societats prosperes per desenvolupar l'economia del coneixement.

Cal recordar que una regió, articulada en una gran ciutat per desenvolupar les potencialitats de l'economia del coneixement tal com es determina a la llarga anàlisi efectuada pel Cercle per al Coneixement al 2001 i 2002, ha d'afrontar i resoldre els següents aspectes

1. Formació dels ciutadans.
2. Potenciar la cultura científica, enfocada a la generació de coneixement, i alhora fomentar la innovació tot garantint que el resultat científic esdevingui PIB.
3. Recolzar la cultura emprenedora i de risc mesurat.
4. Gestionar la competitivitat del territori i l'ocupació dels ciutadans.
5. Endegar actuacions encaminades a arrelar el talent en el territori.
6. Esdevenir, a nivell mundial, referent almenys en alguna àrea de coneixement.
7. Garantir la disponibilitat de les infraestructures.
8. Planificació territorial selectiva.
9. Foment de la cooperació empresarial transversal.
10. Convertir la recerca i consolidació del progrés en un projecte col·lectiu.

Aquest aspectes requereixen el treball simbiòtic de les administracions, les universitats, les empreses i la societat civil. Però hom no pot oblidar el paper clau de les Administracions atès que d'elles depenen disposar d'entorns facilitadors i escenaris que permetin el progrés, caldria, doncs, actuar coordinadament mitjançant tres eixos instrumentals:

1. Polítiques legislatives i fiscals. Les societats avançades requereixen incorporar les possibilitats derivades dels avenços tecnològics i científics competint en un món sense fronteres. L'adequació de la legislació, com a element condicionant i alhora determinant, i les polítiques fiscals, com a element dinamitzador de les inversions, esdevenen crucials. A la vegada les administracions han de ser referent quant a les noves estratègies i models d'interrelació i organització, convertint-se a la vegada en l'agent clau de la dinamització dels mercats.

2. Foment de la recerca i la innovació, inversions i cooperació en les àrees estratègiques. És requerida la creació de l'ecosistema escaient. Requisits bàsics per aconseguir-lo són: la reforma dels sistemes educatius incorporant les possibilitats emanades de les TIC, dotar a les universitats dels mecanismes per gestionar l'oferta i l'excel·lència en el context de la Unió Europea (UE), dotar-se d'òrgans de foment de la simbiosi entre l'R+D i la innovació i d'organismes que fomentin la cooperació intersectorial, facilitar les noves iniciatives a l'ombra de les universitats i centres de recerca.
3. Actuacions de planificació i projecció del territori. Cal actuar per disposar de les infraestructures de connectivitat i transport, de tal manera que
4. possibilitin el seu desenvolupament harmònic, disposant de connexions directes amb les àrees capdavanteres en innovació. Igualment, un territori que vol esdevenir pol d'atracció ha de disposar de tots els elements que facilitin la ubicació ràpida en el mateix de noves iniciatives i inversions, pròpies o internacionals, disposant dels organismes de projecció del mateix cap l'exterior.

En definitiva, l'efectivitat en la consecució dels reptes que presenta la Societat del Coneixement comporta dotar-se d'elements o instruments que poden agrupar-se en:

- Aglutinadors: Òrgans per al funcionament sinèrgic de les empreses, les universitats i els centres de recerca. Òrgans de gestió de la col·laboració sectorial i intersectorial, facilitadors de l'accés a la innovació. Instruments que garanteixin la qualitat i el rigor de les empreses que generen els productes i els serveis del territori. Mecanismes de projecció internacionals. Infraestructures i connexions a nivell global.
- Dinamitzadors: Marcs jurídics i fiscals per facilitar el desenvolupament. Espais que conjuguin alhora la recerca científica, la formació, la transferència de coneixement, la producció de serveis i continguts, i el recolzament a la totalitat del sistema productiu. Disponibilitat de sòl, infraestructures i edificacions que facilitin la ubicació ràpida de noves iniciatives i inversions, pròpies o internacionals, i a la vegada facilitin l'habitatge i la interrelació humana, etc.

III.- 12 propostes específiques d'actuacions, per l'impuls de l'economia del Coneixement en l'àmbit de l'Ajuntament de Barcelona

Com a aportació fruit dels debats interns del Cercle per potenciar i impulsar la consolidació de l'economia del Coneixement a Barcelona es posen a consideració 12 propostes enquadrades en 3 tipologies d'actuacions:

- ✓ **Les de curt termini (1 o 2 anys)**, que tenen per objectiu explicitar la capacitat de generar valor i dinamisme econòmic en la utilització intensiva de nous coneixements tot generant resultants econòmics i socialment rendibles.
- ✓ **Les de mig termini (3 a 4 anys)**, que tenen un doble objectiu, potenciar el desenvolupament de la triada; Ciència, tecnologia i disseny i posicionant-lo com a node de referència a nivell mundial en un parell (o tres) d'àrees de desenvolupament i/o aplicació del coneixement.
- ✓ **Les de llarg termini (6 a 8 anys)**, que tenen per objectiu garantir el desenvolupament més enllà de conjuntures econòmiques locals o globals.

Les actuacions s'haurien d'enquadrar en un context que faciliti tant la continuïtat de la Universitat, emprenedors, empreses, mercat, la qual cosa comporta actuacions legislatives, com les actuacions de coordinació i projecció de les realitats existents i potencialitats del territori i aquelles encaminades a l'atracció i acolliment de talent (conciliar tant el desenvolupament personal com el professional dels emprenedors en un estil de vida que faciliti la interacció i la competitivitat).

➤ **Actuacions a curt termini (1 a 2 anys):**

- ✚ Incrementar el teixit empresarial en sectors emergents o intensius en coneixement. Fomentar la creació de 15 noves empreses anuals en sectors d'aplicació intensiva específica de nous coneixement, o d'aportació de nous coneixements a diversos sectors. Posant especial èmfasi en facilitar que sorgeixin de persones que han desenvolupat estudis de tercer cicle, i amb la participació de professorat universitari o membres de centres de desenvolupament.
- ✚ Incrementar les transferències dels resultats de recerca cap el teixit empresarial existent, Constitució de l'agència Municipal de transferència de resultats de la recerca cap el teixit empresarial. L'objectiu és facilitar la conversió en PIB dels resultats de la recerca equilibrant el pes en el PIB de les empreses intensives en coneixement avançat. L'agència col·laborant estretament amb Consorci de Transferència del Coneixement (CTC) [*constituït al juny del 2005 en el marc del 'acord estratègic de Govern per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana, aprovat al febrer de 2005*] tindria cura de facilitar que els resultats de la recerca arribin a les empreses del territori capaces

d'incorporar els avenços en els seus processos productius i catàlegs de productes i serveis a la vegada facilitant les polítiques encaminades a la cooperació per incrementar la competitivitat.

- ↳ Incrementar capacitat de gestió (adequat equilibri entre innovació vs. econòmica financera). Constitució del Centre de ensinistrament de lideratge d'empreses i institucions de l'economia del Coneixement.
- ↳ Liderar el debat sobre l'economia creativitats en la mediterrània i el sud d'Europa com element d'atracció permanent de la ciutat cap el món.

Assolir els objectius a curt termini comporta la implicació en el projecte de stakeholders interessats i compromesos, que aporten la voluntat política i els escenaris facilitadors associats; institucions financeres que aportin els recursos requerits amb criteris tant de capital risc com de rendibilitat a curt termini; les organitzacions empresarials per facilitar la projecció internacional i el contacte Recerca/Empresa; i la complicitat del món científic en general i dels sectors més emergents en particular.

➤ **Actuacions a mig termini (3 a 4 anys):**

- ↳ Impulsar projectes emblemàtics i prioritzar-los en la línia, tot completant-los primer i potenciant-los després, del 22@, el parc biomèdic o el Barcelona Supercomputador a la UPC.
- ↳ Captar i retenir talent, aprofitant l'atractivitat de Barcelona per fer possible el lideratge internacional. Cal doncs prioritzar l'atracció dels millors superant endogàmiques i creant l'entorn requerit per fer de l'excel·lència una fita assolible
- ↳ Fomentar la consolidació de projectes de gran dimensió, i l'atracció de Centres de decisió real. Cal esperonar la consolidació de grans projectes en el marc de l'economia del coneixement.
- ↳ Posicionament en la xarxa mundial d'innovació com a node de referència en Sectors Estratègics.

Tot considerant existència d'una massa inicial d'investigadors i tècnics organitzats en grups de recerca consolidats, l'existència de demanda potencial de productes i serveis en el camp desenvolupat tant a nivell local com global, i la no existència d'una iniciativa consolidada amb les mateixes finalitats en el territori d'incidència entès en el context de la UE. Tres sectors a considerar i potenciar són.

- ❖ Sector Biociències
- ❖ El Disseny en totes les seves branques i entès com un element clau per la competitivitat i la innovació en integrar en el producte de forma

simbiòtica la triada virtuosa ciència, tecnologia i disseny en un marc de sostenibilitat i competència planetària.

- ❖ Sector Cultural/Formacional/Lúdic en base a Infografia i els sistemes experts.

➤ **Actuacions a llarg termini (4 a 6 anys), pròpies o amb l'Administració Catalana:**

- ↪ Formació dels ciutadans: millorar els índexs de formació per evitar l'exclusió social.
- ↪ Garantir la disponibilitat de les infraestructures, solucionant els problemes de la mobilitat interna, i per extensió del àrea metropolitana, i la connexió cap el mon: carreteres, aeroport i port, transport de mercaderies cap Europa, connectivitat en l'àrea metropolitana, Accés als recursos interactius en tots els barris i problemàtiques de l'habitatge.
- ↪ Transformació del model econòmic reduint a la meitat la dependència del turisme i la construcció.
- ↪ Afrontar polítiques de sostenibilitat arrelades en el canvi climàtic.

Barcelona, març de 2007